

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Dok.nr:

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

16/2714-2

17.06.2016

Evaluering av offentleglova – Høringsuttalelse

Vi viser til brev av 25. februar 2016 med oversendelse av Oxford Research AS sin rapport om evaluering av offentleglova.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) avga 11. mai innspill til høringen. KMD ønsker i tillegg å komme med innspill til offentleglovas bestemmelser om regulering av viderebruk, og viser til Justis- og beredskapsdepartementets oppfordring i høringsbrevet om å komme med innspill, uavhengig om de er omtalt i rapporten eller ikke. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor følgende tillegg til innspill til høringen av Evaluering av offentleglova.

Vi beklager samtidig at dette kommer etter den oppsatte høringsfristen, og takker for muligheten til å komme med denne tilleggsuttalelsen.

Offentleglova har flere viktige formål. Et av disse er å legge til rette for viderebruk av offentlig informasjon. I dag er bestemmelsene om viderebruk å finne i flere av lovens paragrafer, uten noen åpenbar systematikk som letter forståelsen av reglene for brukerne.

Bestemmelsene om viderebruk etablerer plikter for offentlige virksomheter og rettigheter for potensielle viderebrukere. For å nå formålet om å legge til rette for viderebruk, mener KMD at bestemmelsene om viderebruk bør organiseres og presenteres på en annen måte enn i dag, for å lette forståelsen av reglene for de som berøres av bestemmelsene.

De aller fleste land i Europa har implementert både viderebruksdirektivet (2003/13/EF) og endringsdirektivet til viderebruksdirektivet (2013/37/EU) i sine rettsakter om tilgang til

offentlig informasjon. Enkelte, som Danmark, har egne lover om viderebruk. KMD mener det er både riktig og viktig å beholde reguleringen av viderebruk i den norske offentleglova. Samtidig ser vi behov for grunnleggende "opprydding" i hvordan reguleringen er implementert. Videre kan vi se behov for at det vurderes en mer aktiv tilgjengeliggjøringsplikt som ikke baserer seg på innsynsprinsippet.

Bestemmelsene kan i dag være både vanskelige å finne, få oversikt over og forstå. Vi finner bekreftelser på dette i rapportens kapittel 9, som blant annet behandler hvordan loven generelt oppfattes:

"I samtalene med journalistene er det ingen som opplever at loven er grei å forstå, hverken for dem selv eller for de deler forvaltningen de har kontakt med. Flere omtaler loven som unødvendig forvirrende, vanskelig, komplisert og uklar. I tillegg er det mange unntak og særregler."

KMD mener at bestemmelsene om viderebruk bør samles, slik at de blir mer tilgjengelige for offentlige virksomheter og viderebrukere. Etter KMD sitt syn, kan dette gjøres på flere måter. Bestemmelsene om viderebruk kan eksempelvis samles i et eget kapittel i offentleglova. Alternativt kan KMD utstyres med en forskriftshjemmel i offentleglova, som gir oss mulighet til å samle bestemmelsene i en egen forskrift om viderebruk. Samtidig kan KMDs rolle som ansvarlig for å håndheve viderebruksbestemmelsene klargjøres gjennom en delegasjon av myndighet. KMD bistår gjerne i JD i en eventuell prosess med mål om å samle bestemmelser om viderebruk.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet refererer til at evalueringen fra Oxford Research AS fremhever utfordringer knyttet til praktiseringen av dagens lov, blant annet knyttet til uklare vurderingstemaer, betydelig variasjon i praktiseringen og etterprøvbarehet. Oxford Research peker blant annet på kompetanse og bedre og mer effektive prosedyrer som virkemidler for å få til en bedre praktiseringen av loven. Vi tror at slike virkemidler kan ha stor effekt når de kombineres med normative virkemidler som offentlighetsloven og veilederen til loven. På bakgrunn av dette vil KMD oppfordre JD til å legge mer vekt på pedagogiske og organisatoriske virkemidler i det videre arbeidet for økt offentlighet i forvaltningen. KMD har selv god erfaring med et organisatoriske virkemiddel, Offentlig elektronisk postjournal (OEP). OEP har etter vår mening hatt en positiv effekt på åpenheten i statsforvaltningen.

Med hilsen

Katarina de Brisis (e.f.)
avdelingsdirektør

Thomas Nortvedt

seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Jan Hjelle (e.f.) ekspedisjonssjef
Katarina de Brisis
avdelingsdirektør